

18. PROSINCA 2016.

LUDBREG Održana prva konferencija o religijskom turizmu

Sakralna baština nadopunjuje elementarnu ponudu

Tomislav Šovagović

Prva konferencija religijskoga turizma, sakralne baštine i hodočašća održana je u petak 2. prosinca u dvorcu Batthyany u Ludbregu pod pokroviteljstvom Ministarstva turizma Republike Hrvatske i Grada Ludbrega te uz podršku Hrvatske biskupske konferencije. Cilj je, prema uvodnim riječima organizatorice i moderatorice Sunčane Matić iz agencije Lux, bilo upozoriti na potrebu izgradnje nove turističke slike Hrvatske suradnjom državnih struktura i Crkve, uz uvažavanje svih religijskih zajednica.

Otvarajući konferenciju, varaždinski biskup Josip Mrzljak naglasio je zadaću Crkve da zadrži i njeguje duhovnost naroda, ali i da razvija duhovne sadržaje, putem kojih bi se omogućio novi turistički razvoj Hrvatske. Biskup Mrzljak iznio je važnim odgovoriti na pitanja što treba činiti Crkva, a što izvršna vlast kako bi zajedno potaknuli gospodarski napredak.

Koliko je hodočasnika u kojem svetištu

Član Odbora HBK-a za pastoral turista mr. Tomislav Korov napomenuo je da se turizam kao društveni fenomen općenito nikako ne može niti smije prepustiti samomu sebi, u smislu da je dovoljno da se ljude ne ograničava u putovanjima i posjećivanju kulturnih i sakralnih znamenitosti i sve će drugo doći samo po sebi. »Upravo suprotno: religijski turizam kao jedna od selektivnih vrsta turizma općenito iziskuje predano, institucionalno i time znanstveno sagledavanje u svrhu njegova stalnoga poboljšavanja odnosno kvalitativnoga obogaćivanja«, dodao je mr. Korov.

Pozdravne riječi uputili su i gradonačelnik Ludbrega Dubravko Bilić te državni tajnik Ministarstva turizma Frano Matošić. Istaknuo je Ludbreg kao pozitivan primjer kontinentalnoga turističkoga odredišta Hrvatske sa 300 tisuća gostiju godišnje u sklopu hodočasničkih posjeta Svetištu Predragocjene Krvi Kristove, jednomu od najvećih i najstarijih euharistijskih svetišta, koje je i pod pokroviteljstvom Hrvatskoga sabora. Državni tajnik Matošić predstavio je statističke podatke – u 2015. godini najveće nacionalno svetište Majke Božje Bistričke posjetilo je 812 000 hodočasnika, koji su u lokalnim objektima ostvarili 13 410 noćenja. Za blagdan Velike Gospe u svetištu Majke Božje na Trsatu bilo je oko 40 000 hodočasnika. Aljmaš, Svetište Gospe od Utočišta posjetilo je oko 75 000 hodočasnika, a kod Čudotvorne Gospe Sinjske bilo je oko 50 000 hodočasnika. Smatra se da marijanska svetišta privlače 80 posto svih vjerskih kretanja u kršćanstvu. Tako gradić Lourdes u Francuskoj godišnje posjeti 6 milijuna osoba, a ima

više od 250 kategoriziranih hotela (po brojnosti smještaja na drugom mjestu odmah iza Pariza). Upozorio je da u svakom religijskom putovanju postoje elementi zajednički svim turističkim putovanjima, gdje je neizbježna potrošnja za prijevoz, smještaj, prehranu, kupnju suvenira, turističko vodstvo i slično.

Cjelina srednjoeuropske kršćanske kulture

U svojem predavanju »Stav Katoličke Crkve o turizmu« mr. Korov je predstavio dokumente pojedinih papa koji su se bavili problematikom turizma. Podsjetio je da svoje prihvaćanje turizma kao jedne od ravnopravnih pojava u životu suvremenoga čovjeka Katolička Crkva izražava na tri temeljna načina: formiranjem posebnih institucija u sklopu Crkve, stajalištima i uputama vezanim uz turizam te organiziranjem posebnih skupova na kojima se razmatraju pojedini aspekti turizma i posljedice njegova razvoja, posebno sa stajališta i u odnosu na Crkvu. Spomenuo je i potrebu sustavnoga pristupa resursima Hrvatske kao turističkoga proizvoda, koji se ne ograničava samo na promociju primarne turističke ponude vezane uz »more i sunce«, hotelsko-ugostiteljsku ponudu, nego svojom širinom, također, zahvaća područje kulture, umjetnosti i povijesne baštine, kao jedini način oblikovanja turističke ponude da bi se udovoljilo danas sve zahtjevnijem turističkom tržištu. »U tom kontekstu bogata kulturna, povijesna i umjetnička sakralna baština Hrvatske okosnica je ponude koja ne samo da nadopunjuje elementarnu turističku ponudu, nego Hrvatsku predstavlja upravo u nerazdjeljivoj cjelini srednjoeuropske kršćanske kulture«, istaknuo je mr. Korov. Ključnim smatra model destinacijske mreže religijskoga turizma, koji bi povećao i osigurao bolju i održivu ekonomsku efikasnost, kao i efikasnost svih dionika religijskoga turizma, te bitno utjecao na lokalni i regionalni razvoj.

Sakralna baština Zagrebačke nadbiskupije

Član Ureda za pastoral migranata i turista Zagrebačke nadbiskupije Andelko Katanec održao je predavanje »Sakralna baština Zagrebačke nadbiskupije« u kojem je upozorio na iznimno vrijedne potencijale koje posjetitelji Zagreba kao metropole Hrvatske očekuju istaknute u promotivnim materijalima i turističkoj ponudi, a turistički uredi do danas propuštaju značajnije istaknuti vrijednim u promoviranju destinacije i animiranju turista u inozemstvu za dolazak u Zagreb i Zagrebačku županiju. Uz svima omiljenu zagrebačku katedralu, koja je simbol Zagreba i cijele Hrvatske, najpoznatiji spomenik vjere i kulture te duhovno središte hrvatskoga naroda, spomenuta je i Rizni-

ca zagrebačke katedrale, Spomen-zbirka blaženoga Alojzija Stepinca i preostali brojni sakralni objekti poput crkve sv. Marka, groblja Mirogoj (crkva Krista Kralja i arhitekt Herman Bolle), svetište Majke Božje od Kamenitih vrata, kao i vrijedni sakralni objekti u zagrebačkom prstenu. Također je Katanec upozorio na nedostatak stručno osposobljenih i educiranih turističkih vodiča u segmentu religijskoga turizma zbog povećanoga dolaska turista i hodočasnika, i bojazan od komercijalizacije sakralnih objekata na području Zagreba, na što treba pripaziti u daljnjem razvoju i na razini grada i države.

Za strategiju razvoja religijskoga turizma

Predavanje »Vjerski turizam – izazov i mogućnosti« održala je Jasminka Ana Modrić, voditeljica službe poduzetništva u turizmu. Napomenula je da religiju i turizam povezuje i činjenica da je »hodočasnik napola turist«, a »turist je napola hodočasnik«. Istaknula je da svjetska turistička organizacija (UNWTO) procjenjuje da je godišnje 600 milijuna putnika motiviranih vjerom, od kojih je 280 milijuna stvarnih hodočasnika. U povijesti su destinacije s ponudom vjerskoga turizma postale središte vjerskih, trgovačkih i kulturnih događanja, važnih za čitavu državu.

U ime Hrvatskoga restauratorskoga zavoda predavanja su održale dr. Ana Azinović Bebek (Povezivanje religijskoga turizma i arheološke baštine na primjerima iz prakse), Suzana Purišić (Uloga Hrvatskoga restauratorskoga zavoda u prepoznavanju potencijala graditeljske sakralne baštine i njenoj obnovi) te Iva Koci (Izazovi i mogućnosti sakralne baštine u turizmu). Prikazan je i film »Marijanski hodočasnički put« o religijskom turizmu Hrvatskoga zagorja. Direktorica turističke zajednice Primorsko-goranske županije dr. Irena Peršić Živadinov predstavila je među ostalim elektroničko izdanje brošure »Hodočastiti svetišta« objavljenu povodom trećega pastoralnoga pohoda pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj. U programu su sudjelovali i predstavnici Židovske općine Rijeka, Islamske zajednice – Halal centar i Srpske pravoslavne crkvene općine Zagreb.

Uz panel-diskusiju među ključnicima je istaknuto pristupanje izradi akcijskoga plana ili strategije razvoja religijskoga turizma Hrvatske, zaštita sakralne baštine od devastacije i komercijalizacije uz znanstvenu i stručnu pomoć u suradnji s Crkvom i religijskim zajednicama zbog ponude međunarodnomu turističkomu tržištu inovativnoga i kvalitetnoga turističkoga proizvoda. Nužno je hodočašća ostaviti pod mjerodavnošću Crkve da bi mogla neometano razvijati duhovnu dimenziju. ■